

TISKOVÁ ZPRÁVA

Olomouc 25.06.2025

NEJVĚTŠÍ SOBÍ STÁDO V EVROPĚ JE NA SVATÉM KOPEČKU. SANTOVI MOHOU POMÁHAT JEN SAMICE.

Olomoucká zoo přivítala na svět 6 sobích mláďat. S 28 jedinci se tak skromně pyšní nejpočetnějším stádem v rámci evropských zahrad. Chová je od roku 1994. Jelikož je sob stádové zvíře, skupinu o několika desítkách jedinců proto jen vítá. Do dnešního dne se zde narodilo přes 120 mláďat. „Sob představuje unikátního savce naší planety, u něhož rostou parohy i samicím. Samci je mají výrazně větší a shazují hned po říji, která začíná v srpnu a končí v říjnu. Naproti tomu samicím začíná růst jejich ozdoba počátkem léta a vydrží až do nadcházejícího jara. Takže pokud by angloamerického Santa Klause o Vánocích měli táhnout sobi s paroží, pak by to byly výhradně samice,“ vysvětluje zoolog doc. Jan Pluháček.

NÁROČNÍ CHOVANCI ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

Ačkoliv je sob **domestikované** zvíře, běžně chované v desítkách tisíc jedinců v severských zemích, jeho chov ve střední Evropě není jednoduchý. Hlavní složku tohoto **potravního specialisty** tvoří v přírodě **lišejníky**, které v našich podmínkách nemůžeme zajistit. Dostává tedy náhradní stravu, doplněnou o speciální granule. **Parazitě** představují další komplikaci. Ve chvíli, kdy se **s trusem soba** dostanou z jeho těla **do vnějšího prostředí**, kde panují **arktické teploty**, musí prokázat svou odolnost. Navíc **sob na daném místě v době své migrace nezůstává dlouho**, proto mají jen **omezený čas**, kdy se mohou do těla svého hostitele **dostat zpět**. Uzavřený výběh v našem klimatu pro ně představuje příznivé prostředí. Sobi proto pravidelně **odčervujeme** a parazitální situaci kontrolujeme. Výhodou je i **absence trávy** ve výběhu. Kdyby byl ve výběhu trávník, byl by to pro sobí parazity doslova ráj.

V ŘÍJI MOHOU PŘIJÍT AŽ O 30 % SVÉ HMOTNOSTI

Říje nastupuje na konci srpna. V tuto dobu samci projevují velkou **agresivitu**, **nepřijímají potravu**, věnují se jen samicím a mohou **ztratit velkou část svých zásob tělesného tuku**. **Po konci říje** v říjnu využívají příznivých podmínek, aby se **vykrmili** do kondice, ve které budou schopni přečkat zimu. V přírodě během ní mohou sobi **přijít až o 30 % tělesné hmotnosti** a mnozí z nich i o život.

Na světě žijí **3 miliony domestikovaných** a necelé **3 miliony divoce žijících sobů**, z nichž jsou některé poddruhy velmi vzácné a **ohrožené vyhoubením**. Vyskytují se kolem **severního polárního kruhu**, v **Severní Americe na Aljašce**, v **Kanadě a Grónsku**, ve **Skandinávii** a v **severní části Ruska**, v oblastech s teplotami až **-50 °C**. Určují se 3 typy oblastí. Sobi obývající **tundru na pevnině** se vydávají na náročné **migrační cesty mezi zimními a letními stanovišti**, z nichž nejznámější je **tah sobů z Aljašky**, kdy přes dané místo může za den přejít až **200 000** jedinců s **praskavými zvuky pohyblivých kloubů**. Sobi obývající **ostrovy** pobývají naopak **na jednom místě**. Stejně jako **sobi v lesích**. Ti však mohou putovat dál, je-li jejich **území vypaseno**. Sobi mají **široká kopýtka** umožňující **chůzi na ledu, sněhu i v bahnu**, které se tvoří tím, že **v létě** do hloubky několika decimetrů **roztají oblasti permafrostu** (trvale zmrzlé půdy). Barva kožešiny kolísá od **světlehnědé přes tmavohnědou**, u některých sobů až k černé. **Sobi grónští**, mají zbarvení zejména u starých samců téměř **stříbřitě**. Sobi **kožešina** chrání před mrazem je **hustá** natolik, že se její jednotlivé chlupy ani nedají od sebe oddělit, aby bylo vidět kůži. Hlavními **predátory sobů** jsou **vlci**.

Iveta Gronská

tisková mluvčí, marketing

+420 608 101 325